

TSWV etmeninden korunma yolları

- TSWV ile mücadelede birden fazla yöntemin entegre kullanılması gereklidir.
- Yetiştiricilikte TSWV etmenine **dayanıklı/ toleran çeşitler** tercih edilmelidir.
- Virüsle **enfekteli olmayan** fideler/üretim materyalleri kullanılmalıdır,
- TSWV vektörü olan tripslerin geçişini engellemek için sera açıklıkları (kapı, pencere gibi) böcek tülü (insect net) kullanılarak kapatılmaktadır.
- Trips popülasyonunu azaltma amaçlı **cezbetici renkli tuzaklar** asılmalıdır.
- Gerek görülmesi durumunda **virüs vektörü olan trips için ruhsatlı bitki koruma ürünleri** kullanılarak mücadele yapılmalıdır.
- Sera içerisinde ve sera kenarlarında, TSWV konukçusu olan **yabancı otlar ile mücadele** yapılmalıdır.
- TSWV konukçusu olmayan ürünler ile **münavebe** yapılmalıdır.
- Hasat sonrası tüm bitki artıkları atılmalı ve üretim alanı temizlenmelidir.
- Üretim alanı düzenli olarak kontrol edilmeli, virüs belirtisi gösteren bitkiler analiz için ilgili Enstitü Müdürlüklerine gönderilmelidir.
- Analiz sonucunda enfekteli olduğu belirlenen seradaki bitki ve artıkları imha edilmelidir.

ADANA
BİYOLOJİK MÜCADELE
ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
Kışla Caddesi PK.21
01321 Yüreğir/ADANA

Tel: 0 322 344 17 84
Faks: 0 322 344 17 02

web:<http://arastirma.tarimorman.gov.tr/bmae>
e-mail: bmae@tarimorman.gov.tr

Fotoğraflar: Dr. Pelin KELEŞ ÖZTÜRK

ADANA
BİYOLOJİK MÜCADELE
ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
TOMATO SPOTTED WILT VIRUS (TSWV)
Domates Lekeli Solgunluk Virüsü

Dr. Pelin KELEŞ ÖZTÜRK

2021
ADANA

TSWV çok geniş konukçu aralığına sahiptir. Başta domates, biber, marul, tütün, patates ve süs bitkileri olmak üzere birçok bitkide zarar yapar. Ayrıca çok sayıda yabancı ot türü TSWV'nin konukçusu durumunda olup, virüs için hastalık kaynağıdır.

TSWV, doğada dokuz farklı trips türü (*Thrips tabaci*, *Frankliniella occidentalis* vb.) ile taşınır. Özellikle domates ve biber yetiştiriciliği açısından TSWV vektörü tripslerin varlığı büyük bir tehlike oluşturmaktadır. Trips, larva döneminde TSWV enfekteli bitki ile beslenerek virüsü bünyesine alır. Vektör (trips) virüsü aldıktan sonra yaşamı süresince diğer konukçu bitkilere taşır.

TSWV bitkide farklı belirtilere neden olur. Virüsün oluşturduğu belirtilerin şekli ve şiddeti konukçu bitkinin türü, çeşidi, bitkinin gelişme dönemi, enfeksiyon zamanı, virüsün ırkı ve iklim koşullarına bağlı olarak değişmektedir. TSWV ile enfekteli domates bitkilerinde küçükleme, olgunlaşmamış meyvelerde kahverengi halka şeklinde belirtiler, olgunlaşmış meyvelerde soluk kırmızı alanlar, açık sarı halkalı lekeler ve doku ölümleri (nekroz) oluşmaktadır. Genç yapraklarda bronzlaşma, kıvrılma, nekrotik çizgiler, küçük koyu renkli beneklenmeler görülmektedir.

TSWV'nin domates meyvesinde oluşturduğu halkalı leke ve yaprakta kahverengi lekeler

TSWV ile enfekteli biber bitkisinin meyve ve yaprağında oluşan halkalı lekeler

TSWV ile enfekteli biber bitkisinin meyve ve yaprağında oluşan halkalı lekeler

SAĞLIKLI TOHUM, SAĞLIKLI FİDE KULLANALIM, VEKTÖR TRİPSLERLE MÜCADELE EDELİM.

TSWV, biber bitkisinde genel bir sararma ve bodurlaşmaya neden olur. Biber meyvelerinde eş merkezli halkalar ve/veya nekrotik çizgiler içeren sarı lekeler gözlenir. Yapraklarda klorotik çizgiler, nekrotik leke ve desenler ile halkalı leke belirtileri görülür. Bazen gövde üzerinde uç sürgünlere kadar uzanan nekrotik çizgiler oluşur.

TSWV, enfeksiyon zamanına ve şiddetine bağlı olarak değişik oranlara (%42-100) ürün kayıplarına neden olur. Erken dönem enfeksiyonlarda meyve tutumu olmayabilir. Ayrıca meyve üzerinde oluşturduğu belirtiler ve şekil bozukları nedeniyle kalite kaybına da neden olmakta, meyve pazarlanamaz hale gelmektedir.

TSWV ile enfekteli domates meyvesinde oluşan iç içe halka şeklinde lekeler